

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**72-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету,
присвяченої 90-річчю
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Том 2

21 квітня – 15 травня 2020 р.

Полтава 2020

*А.Д.Глушко, к.е.н., доцент
В.В.Скриль, к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ВПЛИВ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ

Залучення до активного фінансового життя широкого кола економічних суб'єктів, насамперед, фізичних осіб, сприяє збільшенню ресурсної бази фінансових установ, а відтак їхньому позитивному впливові на економічний розвиток регіону та добробут населення, оптимізації структури грошової маси, посиленню прозорості фінансових потоків, що створює умови для зменшення масштабів тіньової економіки [1].

Основа самої ідеї фінансової інклюзії регіону полягає в усуненні бар'єрів, що перешкоджають або унеможлиблюють користування фінансовими послугами деякими категоріями населення. Відповідно до останніх досліджень, здійснених у сфері надання фінансових послуг, достовірним є факт, що значна частина населення регіону ними не користується. Особливо це стосується інноваційних методів здійснення фінансових послуг. Впровадження фінансової інклюзії регіону передбачає залучення якомога більшої кількості населення регіону на ринок фінансових послуг [2].

На сьогодні фінансова інклюзія регіону вважається одним із драйверів стимулювання економічного розвитку країни та її регіонів й зменшення соціальної нерівності в суспільстві. Вона надає можливість рівного доступу громадянам і бізнесу регіону використовувати фінансові послуги та продукти. Отже, фінансова інклюзія регіону – це спосіб подолання бідності, а інклюзивне зростання – це шлях до спільного добробуту населення регіону.

Вперше це поняття з'явилося у 1994 році та було використано ЮНЕСКО у зв'язку з питанням інклюзивного навчання. Згодом це поняття поширилося на макроекономічний рівень, коли багато фінансових організацій почали переходити від пропонування виключно послуг мікrokредитування до пропонування таких базових фінансових послуг як страхування та відкриття ощадних рахунків. На сьогодні розвиток даного цього поняття перейшло вже на мезорівні [3]. Історія фінансової інклюзії у всьому світі показує, що цей процес є досить довгим і постійно розвивається шляхом залучення кожної людини до можливості користування основними фінансовими послугами [2].

Можна зазначити, що термін «фінансова інклюзія регіону» і досі залишається до кінця недослідженим. Але переважна більшість міжнародних організацій все більше уваги звертають на нього уваги та при здійсненні своєї діяльності орієнтуються на впровадження фінансової інклюзії регіону в практику. Національна стратегія фінансової інклюзивності (NSFI) вказує на

чотири компоненти фінансового включення, а саме: 1) доступ; 2) якість; 3) використання; 4) добробут. Тобто основна мета фінансової інклюзії регіону полягає максимальному залученні усіх верст населення до використання фінансових продуктів/послуг за допомогою різноманітних фінансових технологій. За офіційною статистикою біля третини населення світу, а також України на сьогодні не мають доступу до будь-яких фінансових послуг/продуктів. Дані Світового банку свідчать про те, що більше 100 країн світу вже мають або знаходяться в процесі розроблення національних та регіональних стратегій з фінансової інклюзії, або вбудовані компоненти фінансової інклюзії до ширших національних стратегій [3].

Якщо говорити про Україну, то за останні 20 років вона зробили певні значні кроки у підвищенні рівня фінансової інклюзії як на державному, так і регіональному рівні, але на сьогодні вона все ж таки залишається на доволі низькому рівні у порівнянні з провідними країнами світу. Так підвищення рівня фінансової інклюзії регіону є важливим для різних стейкхолдерів: для регуляторів та країни загалом, оскільки залучає усі верстви населення до фінансової системи, що сприяє зростанню ВВП, залученню іноземних інвестицій, диверсифікації фінансової системи, а також стимулює розвиток підприємництва; для провайдерів фінансових послуг, оскільки збільшує кількість користувачів; для громадян, оскільки допомагає ефективніше використовувати сучасні фінансові послуги та управляти своїми активами, що зі свого боку підвищує загальний добробут [3].

Досягнення достатнього рівня фінансової інклюзії в регіоні сприятиме прибутковості іноземних інвестицій; розвиненості експорт-імпортних операцій; підвищенню рівня продовольчої безпеки; розвитку туристичної галузі; підвищенню рівня доходності населення регіон; зростанню промарку малого та середнього підприємництва; зменшенню корупції та шахрайства.

Література

1. Єгоричева С.Б. Фінансова інклюзія в рамках системи протидії легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму / С.Б.Єгоричева// *Фінансовий простір* 2018 № 4 (32). – С.80-87.

2. Маруцак А. В., Латковський П.П. Фінансова інклюзія як напрям розвитку фінансового сектору України [Електронний ресурс]/ Міжнародна науково-практична конференція «DIE WICHTIGSTEN VEKTOREN FÜR DIE ENTWICKLUNG DER WISSENSCHAFT IM JAHR 2020», 24.01.2020, Люксембург, LUX// Режим доступу: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/index>.

3. Фінансова інклюзія // Офіційний веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3961976&cat_id=3115908.